

det mærkelige er, at saa standser man ved denne Bestemmelse, at de er ugyldige, og der sker ikke mere efter denne Bestemmelse. Der er ikke noget om, at de Aftaler, som er ugyldige, er strafbare, nej, tværtimod, man maa jo gaa ud fra efter det, der staar i Lovforslaget, at de er straffri, med andre Ord, at de er lovlige. Ved dette Lovforslag bliver altsaa disse Aftaler, som i sig selv er forkastelige, i Virkeligheden gjort lovlige, idet man i Forslaget ganske kort fastslaar, at de er ugyldige. Det forekommer mig, at det er en meget uheldig Form, denne Bestemmelse har faaet, og jeg giver ganske det ærede Medlem Hr. J. C. A. Larsen Ret i, at det er fuldstændig uden Betydning, om man har en saadan Bestemmelse eller ikke. Denne Paragraf faar, som den nuværende højtærede Indenrigsminister udtalte i Fjor, først Betydning, naar disse Aftaler kommer op paa Overfladen og man kan se dem, og saa bestemmes der til Slutning i § 1, at en Mand, som bryder Aftalen, kan Organisationerne ikke forfølge med Krav om Erstatning og Kontraktbøde eller lignende under nogen Form, thi disse Bestemmelser vil ikke have Retsvirkning ved Domstolene. Jeg maa sige til den højtærede Handelsminister, at det forundrer mig, at den højtærede Handelsminister vil tage Ansvaret for en saadan Bestemmelse, thi det er en meget tvivlsom Moral, der ligger i denne Paragraf. I al Almindelighed gælder det dog her i Livet, at et Ord er et Ord og en Mand en Mand, og hvad man er indgaaet paa, skal man staa ved. Men i denne Paragraf sættes næsten en Ærespræmie for den, der bryder sit Ord, den, der bryder sin Underskrift og bryder sine Aftaler, og hvilke store Muligheder er der ikke i denne Paragraf for tarvelige Personer, som jo kan findes i alle Samfundsklasser! Der er aldeles intet i Vejen for, at dette kan misbruges i Spekulationens Tjeneste over alle Grænser. En saadan tarvelig Person kan gaa ind i en Aftale med andre, og naar den har virket en ganske kort Tid, hvad sker der saa? Saa bryder han den, og som Følge deraf vil han overfor Offentligheden komme til at staa som en Helt, som en særlig hæderlig Mand, der fortjener Anerkendelse og Ros og Hæder i enhver Henseende, og saa er han dog efter min Formening den mest uhyggelige i Komplottet, for naar alt kommer til alt, har han dog været med til at træffe denne uforsvarlige Aftale, men bagefter løber han for sin egen Fordels Skyld fra den. Jeg vil ogsaa sige til den højtærede Handelsminister, at denne § 1 af en anden Grund er ganske uforsvarlig.

Bag den kan der nemlig skjule sig de allerværste Tilfælde af Aager, de værste Svindelaftaler kan dække sig bag denne Paragraf, og der er ikke noget som helst uhæderligt eller uærligt deri, tværtimod, de vil efter denne Paragraf være lovbeskyttede, saa længe de ikke opdages, saa længe de ikke kommer frem paa Overfladen, saa længe der ikke er nogen, der bryder dem. Den nye Venstreløve, man her tænker paa at gennemføre, beskytter disse Aftaler. Først naar en eller anden bryder Aftalen, skrider man ind, dog alene paa den Maade, at der ikke skal ske denne Mand noget som helst ondt i Retning af Forfølgelse. Jeg tror at burde sige til den højtærede Handelsminister, at hvis der er daarlige Forhold indenfor Produktions- og Handelslivet her i Landet, vil en Bestemmelse som den i § 1 bidrage til i allerhøjeste Grad at forværre disse Tilstande, idet mangfoldige, hvis Moral er anløben, vil føle det, som om de netop ved denne § 1 har faaet en hjælpende Haand under Armen i deres ikke særlig propre Tilværelse. Jeg maa derfor sige, at denne Paragraf er efter min Formening ganske uantagelig i den Form, hvori den her fremtræder, og jeg vil ikke være i Stand til at give denne § 1 min Tilslutning.

Hvad § 2 angaar, er den stadig lige saa taaget og uforstaaelig, som den var i Fjor. Den lyder saaledes: „Ved Bedømmelsen af, om en kollektiv Aftale har den i § 1 angivne Karakter eller ej, kan Domstolene hidkalde særlige i Pris-, Produktions- og lignende Forhold sagkyndige og, om fornødent til Spørgsmaalrets rette Oplysning, nedsætte et Undersøgelsesudvalg af saadanne sagkyndige, der paa Grundlag af en nærmere Undersøgelse af Tilstanden indenfor det paagældende Erhverv vil have at afgive en Redegørelse til Domstolene desangaaende.“ Denne Paragraf er jo fuldstændig uforberedt. „Ved Bedømmelsen af, om en kollektiv Aftale har den i § 1 angivne Karakter eller ej, kan Domstolene tilkalde o. s. v.“ Hvem tilkalder først Domstolene? Der finder ingenting i Forslaget derom, der findes heller ikke noget i Motiverne om, hvem der tilkalder Domstolene. Og hvem er Domstolene i det foreliggende Tilfælde? Er det Politimesteren et Sted, eller er det Sø- og Handelsretten, eller hvem er Domstolene i den Slags Sager? Man faar ikke fjerneste Oplysning om de Spørgsmaal i Forslaget. Og hvad er det saa for særlig sagkyndige, som kan tilkaldes, naar endelig et saadan Spørgsmaal kommer til at foreligge? Ja, der oplyses her i Moti-